

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2013 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Tomasz Grzegorzcyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Halina Kuryło

SSN Krzysztof Ciesarz

w sprawie **J. T.**

sędziego Sądu Okręgowego w K.

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 19 marca 2013 r.

zażalenia wniesionego przez wskazanego wyżej sędziego

na Zarządzenie Wiceprezesa Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego w [...]

z dnia 4 stycznia 2013 r. sygn. ASD [...]

o odmowie przyjęcia zażalenia sędziego na postanowienie Sądu Apelacyjnego –

Sądu Dyscyplinarnego w [...]

z dnia 10 grudnia 2012 r.,

o odmowie ustanowienia sędziemu obrońcy z urzędu, jako niedopuszczalnego z mocy ustawy

p o s t a n o w i ł :

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie

UZASADNIENIE

W sprawie niniejszej, postanowieniem z dnia 10 grudnia 2012 r., Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w [...] odmówił ustanowienia sędziemu obrońcy z urzędu w postępowaniu okołowznawieniowym, dotyczącym wznowienia na korzyść sędziego jego postępowania dyscyplinarnego w sprawie o czyn z art. 86 § 4 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (zwanej dalej u.s.p.), które umorzone zostało - na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. - jeszcze w fazie przedsądowej, postanowieniem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego (k. 6),

utrzymanym w mocy postanowieniem Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego w [...] z dnia 21 września 2010 r., sygn. akt ASDz [...] (k. 13).

W postanowieniu o odmowie ustanowienia sędziemu obrońcy z urzędu podniesiono, że wnioskodawca nie wykazał żadnych okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie jego niezamożności, a tylko taka dawałaby powody do powołaniu mu adwokata z urzędu. Odwołanie od tego orzeczenia spotkało się z zarządzeniem o odmowie przyjęcia przez Prezesa Sądu ze wskazaniem, że na postanowienie takie środek odwoławczy nie służy. W przyjętym - i przekazanym Sądowi Najwyższemu – Sądowi Dyscyplinarnemu - zażaleniu sędziego na to zarządzenie, skarżący podnosi, że postępowanie dyscyplinarne nie jest postępowaniem typowo karnym, a przepisy k.p.k. stosuje się tu jedynie odpowiednio oraz że toczy się ono na koszt Skarbu Państwa, a więc nie ma żadnych podstaw do uzależniania ustanowienia obrońcy od sytuacji majątkowej czy rodzinnej wnioskodawcy. Wywodząc w ten sposób, wniósł on o uwzględnienie zażalenia i ustanowienie mu obrońcy.

Rozpoznając ten środek odwoławczy Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje.

Skarżący nie ma racji. Fakt, że w postępowaniu dyscyplinarnym jego koszty ponosi Skarb Państwa nie oznacza jeszcze, iż każdy poddany tej procedurze sędzia może bez ograniczeń domagać się ustanowienia mu obrońcy z urzędu. Art. 113 u.s.p. umożliwia obwinionemu ustanowienie sobie obrońcy, zarówno spośród adwokatów, jak i sędziów. Zgodnie zaś z art. 632 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p., w razie uniewinnienia obwinionego lub umorzenia postępowania, Skarb Państwa, w ramach ponoszonych kosztów, pokrywa też uzasadnione wydatki stron, w tym z tytułu ustanowienia sobie obrońcy przez obwinionego, jako stanowiące także koszty procesu (art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p.). Ze względu na brak w Prawie o ustroju sądów powszechnych regulacji dotyczącej powoływania obrońcy z urzędu, wchodzi tu w grę - znów przez odpowiednie stosowanie przepisów procedury karnej – unormowanie zawarte w art. 78 § 1 k.p.k. i ewentualnie w art. 79 § 2 k.p.k., ale w tym ostatnim wypadku jedynie dla toczącego się już procesu. Podobnie zatem jak na gruncie procedury karnej, sędzia chcąc, aby ustanowiono mu obrońcę z urzędu, także w związku z występowaniem o wznowienie postępowania, musi wykazać swoją niezamożność. Niespełnienie tego warunku daje podstawę sądowi do odmowy uwzględnienia takiego wniosku. W świetle zaś

art. 121 § 1 u.s.p., odwołanie przysługuje m.in. obwinionemu jedynie od wyroków sądu oraz od postanowień i zarządzeń zamykających drogę do wydania takiego wyroku, a postanowienie mocą którego odmówiono skarżącemu ustanowienia adwokata z urzędu, do tej kategorii nie należy. Zgodnie zaś ze stosowanym, znów odpowiednio, art. 459 § 2 k.p.k., na postanowienia i zarządzenia, które nie zamykają drogi do wydania wyroku, zażalenie służy jedynie w wypadkach wskazanych w ustawie. Ani procedura karna, ani u.s.p., nie przewidują zażalenia na odmowę powołania stronie obrońcy z urzędu. Tym samym, zasadnie odmówiono w tej sprawie przyjęcia takiego zażalenia jako nieodpuszczalnego.

Z tych też względów, zaskarżone zarządzenie utrzymano w mocy.

Na marginesie powyższego należy zaś jedynie zwrócić skarżącemu uwagę, że stosownie do art. 126 § 2 u.s.p., wznowienie postępowania dyscyplinarnego na korzyść – o jakie mu chodzi - jest możliwe jedynie wobec osoby skazanej i to tylko pod warunkiem, że wyjdą na jaw nowe okoliczności lub dowody, które mogłyby uzasadniać uniewinnienie lub wymierzenie kary łagodniejszej (zob. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 października 2008 r., SNO 61/08, LEX nr 491426 oraz J. Gudowski [red.] Prawo o ustroju sądów powszechnych. Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa. Komentarz, Warszawa 2009, s. 569-571 i wskazane tam inne judykaty). W sprawie niniejszej taka sytuacja nie zaistniała, gdyż – jak ustalono jeszcze w postępowaniu przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym – wbrew początkowemu podejrzeniu, zachowanie sędziego, kwalifikowane jako naruszenie art. 86 § 4 u.s.p., nie wyczerpywało znamion przewinienia dyscyplinarnego, i z tego też powodu Rzecznik ten umorzył postępowanie w zakresie tego czynu. Skarżący, w oparciu o tę samą okoliczność, żąda teraz wznowienia tego postępowania, ale nie ma ona obecnie charakteru okoliczności nowej, nieznanej uprzednio, jak tego wymaga wskazany art. 126 § 2 u.s.p.